

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2009. év november hó 17. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A garázdaság vétsége miatt a terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a II.rendű terhelt és védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Nyírbátori Városi Bíróság B. 249/2006/32. számú, illetőleg a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 1.Bf. 138/2008/13. számú ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

E végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Nyírbátori Városi Bíróság a 2007. december 4-én meghozott - és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 1.Bf.138/2008/13.számú ítélete folytán 2008.szeptember 23-án jogerőre emelkedett - B.249/2006/32.számú ítéletével a II.rendű terheltet társtettesként elkövetett garázdaság vétsége miatt 300 napi tétel, napi tételenként 300 forint összegű, összesen 90 000 forint pénzbüntetésre ítélte, amelynek végrehajtását 1 évi próbaidőre felfüggesztette.

A megállapított tényállás a következő:

2006. február 11-én délelőtt az I.rendű terhelte a városban bevásárlást bonyolított le. Ennek során a kerékpárját a II.rendű terhelte anyósa házának kerítéséhez támasztotta. A II.rendű terhelte ezt szóvá tette, ám az I.rendű terhelte a felszólítás ellenére sem volt hajlandó eltolni onnan a kerékpárt. Ekkor a II.rendű terhelte a kiskapun keresztül kijött az utcára, s az I.rendű terhelte után lépett, majd közöttük szóváltás alakult ki, amely tettelegességgig fajult. Eközben a terheltek eljutottak a egy bolt elé, ahol a dulakodást folytatva beleestek az üzlet kirakatába úgy, hogy az üveg ki is törött. Az I. és II.rendű terhelte ezt követően a földre került, itt kölcsönösen dulakodtak, egymás fejét próbálták a hóba nyomni.

A cselekmény során mindkét terhelte nyolc napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett, emiatt azonban az I.rendű terhelte magánindítványt nem terjesztett elő. A kirakatüveg betörése folytán 30 000 forint kár keletkezett, amelyet a II.rendű terhelte megtérített.

A jogerős ítélet indokolása rögzíti, hogy a szóváltás, majd a dulakodás mindkét terhelte kölcsönös magatartása nyomán alakult ki. Ezért a II.rendű terhelte - mivel az események ekkénti elfajulása neki is felróható - jogos védelmi helyzetre nem hivatkozhat.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a II.rendű terhelte és védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt. Ebben vitatják, hogy a dulakodás kölcsönös lett volna. Az indítvány szerint az I.rendű terhelte agresszív magatartása eredményezte az összetűzést, s az I.rendű terhelte lökte a II.rendű terhelte a kirakat üvegébe is. A sérülések mennyisége és azok bekövetkezési módja a II.rendű terhelte nyilatkozatában foglaltakat, nevezetesen a védekező, elhárító tevékenységet támasztják alá. Az I.rendű terhelte fizikai támadása ellen tehát a II.rendű terhelte védekezni kényszerült, amelynek során erőszakos magatartást (például ütést) nem tanúsított. Az a körülmény pedig, hogy a II.rendű terhelte kilépett az utcára, erőszakos, kihívóan közösségellenes magatartásként nyilvánvalóan nem értékelhető.

A Legfőbb Ügyészség a BF. 1683/2009. számú nyilatkozatában - miként a nyilvános ülésen jelen lévő ügyész is - részben kizártnak, részben alaptalannak tartva az indítványt, a magtámadott határozatok hatályban fenntartását indítványozta.

A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

A Be 423.§-ának (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a bíróság jogerős ügydöntő határozatában rögzített tényállás az irányadó, az - megalapozatlanságra, a bizonyítékok értékelésének téves voltára hivatkozva - nem támadható. Ebből következően az az érv, hogy a tényállás nem a valóságnak

megfelelően tükrözi az eseményeket, kívül esik a felülvizsgálat keretein.

Az irányadó tényállást tekintve pedig nem kétséges, hogy a szóváltás kialakulásáért, majd annak erőszakos magatartásba: dulakodásba fordulásáért nem csupán az I.rendű, hanem a II.rendű terheltet is felelősség terhelte. A II.rendű terheltnek ugyanis az I.rendű terhelt provokatív kérdésére (volt-e már megverve?) adott válasza (nem, de ha úgy gondolja, akár kezdje el) a tettelegességbe bocsátkozás elvállalását jelentette. Ehhez képest a kialakult dulakodás kölcsönösnek tekintendő, így a II.rendű terhelt javára a jogos védelmi helyzet - mivel mindkét terhelt jogtalanul támadó fél volt - megállapíthatósága kizárt.

A garázdaság bűncselekménye szempontjából erőszakos magatartás alatt személy (vagy dolog) ellen intézett támadó jellegű erőbehatást kell érteni. Ennek a kritériumnak pedig - a felülvizsgálati indítványban kifejtettekkel ellentétben - nem csak az ütés, rúgás felel meg, hanem a támadó szándékot tükröző dulakodás, lökdösődés, a fej földre történő leszorítása is. Minthogy pedig a II.rendű terhelt a tényállás szerinti erőszakos magatartást fényes nappal, a város utcáján valósította meg, annak kihívóan közösségellenes és riadalom, megbotránkoztatás keltésére alkalmas volta eredménnyel nem vitatható.

A garázdaság bűncselekményének törvényi tényállási elemei tehát hiánytalanul megvalósultak, ilyen módon az eljáró bíróságok a II.rendű terhelt bűnösségét a büntető anyagi jog szabályainak sérelme nélkül állapították meg.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság - nem adva helyt a felülvizsgálati indítványnak - a megtámadott határozatokat a Be. 426.§-a alapján a II.rendű terheltet érintően hatályukban fenntartotta.

A fellebbezés és felülvizsgálat kizártságára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 3.§-ának (4) bekezdésén és 416.§-a (4) bekezdésének b) pontján, valamint 418.§-ának (3) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2009. november 17.

*Dr. Demeter Ferencné s.k. a tanács elnöke, Dr. Akác József s.k.
előadó bíró, Dr.Márki Zoltán s.k. bíró.*

A kiadmány hitelül:

írnok

MM